

**Siuntio
Sjundea**

**Språkstigen för Sjundea kommuns
småbarnspedagogik samt
förskoleundervisning och grundläggande
utbildning fr.o.m. 01.08.2020**

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Småbarnspedagogik	4
Språkundervisningens mål.....	4
Verksamhet	4
3. Förskoleundervisning	4
Språkfostrans mål.....	4
Verksamhet	5
4. Årskurser 1-2	5
Språkfostrans mål.....	5
Verksamhet	5
5. Årskurser 3-4.....	6
Språkfostrans mål.....	6
Verksamhet	6
6. Årskurser 5-6	6
Språkfostrans mål.....	6
Verksamhet	6
7. Årskurser 7-9	7
Språkfostrans mål.....	7
Verksamhet	7
Bilaga: Språkstigen för Sjundeå kommuns småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning	8

1. Inledning

Sjundeå kommuns plan för småbarnspedagogik (BILDN 12.6.2019 § 46), läroplan för förskoleundervisning (BILDN 23.10.2019 § 83) och läroplan för grundläggande utbildning (BILDN 23.10.2019 § 83) lyfter fram språkmedveten undervisning som ett centralt mål som börjar i Sjundeå kommuns småbarnspedagogik och fortsätter ända fram till slutet av grundskolan. I utvecklingsplanen för bildnings- och välfärdstjänster 2019-2020 är uppgörandet av en språkstig lyfts upp som ett utvecklingsmål i småbarnspedagogiken och undervisningen.

Sjundeås tvåspråkiga och rika kulturarv ska vara en del av vardagen i fostrans och undervisnings enheter. I vardagen för små barn tar man med svenska eller finska med som språkberikad undervisning och på det viset uppmuntrar man barnen att studera det andra inhemska språket. Svenska och finska språket som syns och hörs i vardagen är en rikedom och en resurs. Finsk- och svenskspråkiga enheter uppmuntras att samarbeta. Så småningom när studierna framskrider ökar barns och ungdomars språkresurser och med internationaliseringsfostran bekantar man sig även närmare med kulturer.

Som utgångspunkt för språkmedveten undervisning är att den utgår ifrån eleven, att den är funktionell och att eleven känner glädje av att lära sig. Att bekanta sig med olika kulturer och göra iakttagelser ökar elevernas språkmedvetenhet och intresse för andra språk och kulturer. Enheterna för småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning beskriver varje läsår i sina verksamhetsplaner hur den språkmedvetna undervisningen förverkligas och utvecklas i enheten.

Syftet med språkstigen för Sjundeå kommuns småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning är att förenhetliga språkundervisningen i kommunens enheter för småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning och att erbjuda alla barn och elever en jämlik lärtig för språkinläring.

2. Småbarnspedagogik

Språkundervisningens mål

- Nivån på barnets språkutveckling tas i beaktande i all verksamhet och barnets språkutveckling stöds individuellt på olika delområden inom språk (VASU, 59)
- Verksamheten som baserar sig på samarbetet skapar möjligheter till att öva interaktions- och uttryckskompetens i olika situationer och med olika slags människor. (VASU, 31)
- Hos barnen väcks nyfikenhet till språk, kulturer och olika slags texter. Den kulturella mångfalden synliggörs på ett positivt sätt i vardagen (VASU, 31-32).
- Särskild uppmärksamhet fästs vid Sjundeås tvåspråkiga kulturmiljö. (VASU, 32)

Verksamhet

- Utveckling av barnets språkliga kunskaper och färdigheter förstärks genom att ge namn till olika saker och föremål samt att tillsammans lära sig olika begrepp. (VASU, 33)
- Till barnet ges uppmuntrande respons om hans kunskaper i språkanvändning och interaktion. Samtidigt stöder man utveckling av barnets språkliga identitet. (VASU, 58)
- Man beaktar barnen som har finska eller svenska som andraspråk. De olika språk- och kulturbakgrunden görs synliga i småbarnspedagogikens vardag i samarbete med vårdnadshavarna. (VASU, 58)
- Man stöder valet av det blivande språket i förskoleundervisningen och grundläggande utbildning för tvåspråkiga barn.
- Språkberikad undervisning:
 - I verksamheten används svenska/finska med hänsyn till barnets ålder, och traditioner och fester i enlighet med finlandssvensk/finskspråkig kultur beaktas i verksamheten. (VASU,32)
 - Svenska/finska används så mångsidigt som möjligt i vardagen (t.ex. sånger, ramsor, fraser, hälsningar, sagor).
 - Med pekböcker bekantar man sig med svenska/finska ord.
 - De svensk- och finskspråkiga grupperna samarbetar.
 - Pedagogisk språkduschverksamhet på svenska/finska ordnas för 5-åriga barn.

3. Förskoleundervisning

Språkfostrans mål

- Barnens interaktionskunskaper övas och deras intresse för olika språk och kulturer väcks. (EOPS, 48)
- Barnens språkliga färdigheter stöds på ett helhetsmässigt sätt från att förstå betydelser i språket till att mera detaljerat behärska språkets struktur och form. (EOPS, 38)
- Man fäster särskild uppmärksamhet till att undervisningsspråket för tvåspråkiga barn och barn med andra modersmål förstärks. (EOPS, 47)
- Syftet med språkberikad undervisning är att man bekantar sig med det nya språket och att en positiv attityd till att lära sig ett nytt språk skapas. Samtidigt skapar man en positiv grund till senare språkval (EOPS, 49)

Verksamhet

- Barnens olika språk- och kulturbakgrunder identifieras och språklig och kulturell identitet för alla barn stöds. (EOPS, 47)
- Barnets intresse och nyfikenhet för talat språk samt läsning och skrivning förstärks genom att i undervisningen använda många olika slags texter som motiverar barnet.
- Barn som är mångspråkiga eller som talar främmande språk, vars vårdnadshavare talar något annat än finska eller svenska som sitt modersmål, har möjlighet att delta i modersmålsundervisning.
- Språkberikad undervisning ges på svenska/finska. Personalen utbildas i att förstå den språkberikade förskoleundervisningen och att använda den och tillämpa den på ett pedagogiskt sätt. (EOPS, 49)
- Språket för språkberikad undervisning används så mångsidigt som möjligt i förskolans vardag (sånger, ramsor, fraser, sagor).
- Genom användning av rikligt autentiskt material bekantar barnen sig med den finlandssvenska/finskspråkiga barnkulturen och får modell för målspråkets artikulering.
- Den finsk- och svenskspråkiga förskoleundervisningen samarbetar.
- Språkfostran ges i samarbete med skolorna.

4. Årskurser 1-2

Språkfostrans mål

- Språkstudier stöder utveckling av tankekompetensen och formar utveckling av språk- och kulturidentitet hos eleven. (POPS, 195)
- Barnets nyfikenhet till olika språk och kulturer förstärks. Man fäster speciell uppmärksamhet till egen närmiljö. (POPS, 150)
- Eleverna uppmuntras att observera och använda språk i autentiska situationer även på fritiden. Denna icke-formell språkinläring beaktas även i undervisningen (POPS, 196)
- Det centrala vid inläringen är glädjen att lära sig; eleven lär sig språk aktivt och hen uppmuntras att använda sina framåtskridande kunskaper på ett kreativt sätt. (POPS, 196)

Verksamhet

- Elever och vårdnadshavare ges information om skolans språkprogram. (POPS, 148)
- A1-engelska studeras på 1. årskurs 1 vvt och på 2. årskurs 1 vvt. I den finskspråkiga skolan är A1-språket engelska och i den svenskspråkiga skolan finska. Man strävar till att ge undervisning i nybörjarfinska och modersmålsinriktad finska i separata undervisningsgrupper, om det är möjligt.
- Undervisningen utgår från eleven och är funktionellt. Eleverna får delta i val av temaområden som undervisas.
- Lektionerna innehåller autentiskt material som hjälper eleven att upptäcka att den skriftliga formen av ordet avviker ofta från den uttalade formen.
- Redan från början fäster man uppmärksamhet vid rätt artikulation och det övas regelbundet.
- Eleverna bekantar sig med språkområdets fester och seder genom sång och lek.
- I undervisningen beaktas också aktuella innehåll i nybörjarundervisningen.
- Språkdusch ges integrerat som en del av övrig undervisning. I de finskspråkiga skolorna är språkduschspråket svenska och i de svenskspråkiga skolorna engelska.

- Elever som är mångspråkiga eller talar ett främmande språk och vars vårdnadshavare talar något annat språk än finska eller svenska som sitt modersmål har möjlighet att delta i modersmålsundervisningen.
- De finsk- och svenskspråkiga skolorna samarbetar.
- Inom språkundervisningen samarbetar man med förskoleundervisningen.

5. Årskurser 3-4

Språkfostrans mål

- Elevens växt till mångsidig och skicklig användare av språk även på främmande språk stöds och eleven uppmuntras att uttrycka sig även med mindre språkkunskaper. (POPS, 232)
- Utgångspunkten för undervisningen är kommunikation och man bekantar sig med språkregler i olika kommunikationsövningar.
- Övandet av muntliga språkkunskaper betonas och den skriftliga produktionen ökas så småningom.

Verksamhet

- A1-språket studeras 2 vvt. Man strävar till att ge undervisning i nybörjarfinska och modersmålsinriktad finska i separata undervisningsgrupper, om det är möjligt.
- A2-språket studeras på 3. årskurs 2 vvt och på 4. årskurs 2 vvt. I den finskspråkiga skolan är A2-språket svenska och i den svenskspråkiga skolan engelska.
- Undervisningen är funktionellt och man beaktar elevernas egna intresseområden. I undervisningen används lek, sång, spel och drama.
- Elever som är mångspråkiga eller talar ett främmande språk och vars vårdnadshavare talar något annat språk än finska eller svenska som sitt modersmål har möjlighet att delta i modersmålsundervisningen.
- De finsk- och svenskspråkiga skolorna samarbetar.

6. Årskurser 5-6

Språkfostrans mål

- Eleven lär sig att upptäcka fenomen som förenar språk eller skiljer dem och samtidigt utvecklas elevens språkliga slutledningsförmåga. (POPS, 321)
- I och med att ordförrådet och strukturerna ökar utvecklas också interaktions- och informationssökningskunskaper. (POPS, 288)
- Man lär sig att på ett mångsidigt sätt använda data- och kommunikationsteknik vid informationssökningen och man bekantar sig med olika program för språkstudier. (POPS, 363)
- Eleven lär sig att utnyttja inlärningsstrategier i olika språkstudier och kan själv ta ansvar för sina studier. (POPS, 326)

Verksamhet

- A1-språket studeras på 5. årskurs 3 vvt och på 6. årskurs 2 vvt. Man strävar till att ge undervisning i nybörjarfinska och modersmålsinriktad finska i separata undervisningsgrupper, om det är möjligt.
- Man övar sig att alltmer producera skriftligt material.

- A2-språket studeras på 5 årskurs 2 vvt och på 6. årskurs 2 vvt.
- Undervisning i B1-språket ges på 6. årskurs 2 vvt. I den finskspråkiga skolan är B1-språket svenska för dem som inte har studerat svenska som A2-språk. I den svenskspråkiga skolan är B1-språket engelska för de elever som inte har studerat engelska som A2-språk.
- Undervisningen B1-språket är funktionellt och inklusivt. Övandet av muntliga kunskaper är centralt. I den finskspråkiga skolan bekantar man sig med den finlandssvenska kulturen och i den svenskspråkiga skolan till engelsk kultur.
- Elever som är mångspråkiga eller talar ett främmande språk och vars vårdnadshavare talar något annat språk än finska eller svenska som sitt modersmål har möjlighet att delta i modersmålsundervisningen.
- De finsk- och svenskspråkiga skolorna samarbetar.

7. Årskurser 7-9

Språkfostrans mål

- Elevens egen roll i inlärningsprocessen förstärks. Hen lär sig att identifiera sina egna inlärnings- och studiestrategier. (POPS, 403)
- Genom interaktion i skolgemenskapen och utanför den samt genom internationellt samarbete utvidgas elevens världsbild och hen lär sig att på ett konstruktivt sätt medverka i olika uppträdanden och interaktionssituationer. (POPS, 404)
- Eleven identifierar olika varianter av samma språk och lär sig att systematiskt jämföra språk.
- Eleven lär sig att värdesätta både sitt eget språk och kultur och andra språk och kulturer och vill aktivt utveckla sina språkkunskaper.

Verksamhet

- A1-språk studeras på 7. årskurs 2 vvt, på 8. årskurs 2 vvt och på 9. årskurs 3 vvt.
- Det valfria B2-språket studeras på 8. årskurs 2 vvt och på 9. årskurs 2 vvt. De språk som man ger undervisning i fastställs i skolans verksamhetsplan för varje läsår.
- På årskurs 8-9 kan man erbjuda valfria språk- eller internationaliseringskurser 1 timme i veckan.
- Elever som är mångspråkiga eller talar ett främmande språk och vars vårdnadshavare talar något annat språk än finska eller svenska som sitt modersmål har möjlighet att delta i modersmålsundervisningen.

Förkortningar och länk till dokumenten:

VASU = [Varhaiskasvatussuunnitelma](#) /Plan för småbarnspedagogik

EOPS = [Esiopetuksen opetussuunnitelma](#) /Förskolans läroplan

POPS = [Perusopetuksen opetussuunnitelma](#) /Grundskolans läroplan

vvt = vuosiviikkotunti / årsveckotimmar

Bilaga: Siuntion varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen kielipolku / Språkstigen för Sjundeaå kommunens småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning

LUOKAT 7-9:

A1-englanti
A2/B1-ruotsi
B2-kielet
Kansainvälistyminen
Valinnaiset kieli- ja
kansainvälisyyskurssit

LUOKAT 3-6:

A1-englanti
A2-ruotsi/B1-ruotsi

ÅK 3-6:

A1-finska (nybörjar/
modersmålsinriktad)
A2-engliska/ B1-
engliska

LUOKAT 1-2:

A1-englanti
Kielisuihkutus (ruotsi)
Kieli- ja
kulttuurikasvatus

ÅK 1-2:

A1-finska (nybörjar/
modersmålsinriktad)
Språkberikad under-
visning (engliska)

ESIOPETUS:

Kielirikasteinen opetus
(ruotsi)
Kieli- ja
kulttuurikasvatus

**FÖRSKOLEUNDER-
VISNING:**

Språkberikad
undervisning
(finska)
Fostran i språk och
kultur

VARHAISKASVATUS:

Kieli- ja
kulttuurikasvatus

**SMÅBARN-
PEDAGOGIK:**

Fostran i språk och
kultur